

Nagyköveti beszéd
Nemzeti ünnepi fogadás

2019. október 23.

Tisztelt hatóságok és spanyol barátaink!

Tisztelt nagykövetek!

Kedves magyar honfitársaink!

Hölgyeim és Uraim!

Tisztelettel köszöntöm Önöket a magyar nagyköveti rezidencián. Nagy öröm számomra, hogy ilyen sokan megtisztelték jelenlétükkel nagyköveti terminusom első nemzeti ünnepi fogadását, amelynek keretében az 1956. október 23-án kitört magyar forradalomra és szabadságharcra emlékezünk.

A magyar történelem három nagy, a nemzet identitását meghatározó ünnepet tart számon. A legkorábbi történelmi dátumot felidéző ünnepünk, augusztus 20-a egy közel ezer évvel ezelőtti eseményre emlékezik. Ez az ünnep a magyar állam megalapítására és államalapító (első) keresztény uralkodónk, István király szentté avatásának időpontjára emlékeztet bennünket, kifejezi történelmünk és kultúránk keresztény értékrendjét és szellemiségét. Két másik ünnepünk a szabadság eszméjét ünnepli. Március 15-én az európai kontinensen a Népek Tavaszaként számon tartott 1848-49-es forradalom és szabadságharc magyarországi kitörésének évfordulójára emlékezünk, a harmadik ünnepünkkel, október 23-ával pedig a ma 63. évvel ezelőtt, a kommunista rezsimmel szemben kitört 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatait, mártírjait és túlélő hőseit előtt tisztelgünk.

Hölgyeim és uraim, kedves barátaink,

Az 1956-os forradalmi események során a hön áhított szabadság eszméje összekovácsolta a nemzetet, s *egy nép azt mondta: elég volt!* A Nyugat bátorítását érezve és segítségét remélve a pesti srácok elérkezettnek találták az időt arra, hogy a szabadság eszméje miatt végül akár az életüket is feláldozzák a bevonuló szovjet tankokkal szemben. Az 1956-os forradalom megtorlással kísérve elbukott ugyan, eszméje azonban máig meghatározza jelenünket.

A magyar nemzet ahogy 1956-ban, úgy történelme folyamán mindig kifejezte döntéseivel is az európai közösséghez való tartozásának szándékát és igényét. Világnézetünk, gondolatrendszerünk, kultúránk és történelmünk közös az európai nemzetekkel. Államformánk a görög demokráciára, így a szabadság eszményére, jogrendünk a római jog alapjaira, kultúránk és szellemiségünk pedig az antik filozófiára és gondolkodásra, illetve a zsidó-keresztény hagyományokra épül.

Minket, a Kelet-Közép-Európában élő magyarokat mindig is meghatározott a *keresztény szabadság* gondolata. Míg a korábbi terminológiában, valamint 1956-ban és 1989-ben is a szabadság egyértelműen a valamitől – így az elnyomástól, a külső megszállástól – való megszabadulást jelentette, addig ma már nem csupán arra keressük a választ, hogy mitől akarunk szabadok lenni, hanem leginkább arra, hogy mire akarunk szabadok lenni, milyen világ felépítésére akarjuk használni szabadságunkat. A keresztény szabadság eszméje ennél fogva a közösség javát is szolgáló egyéni teljesítményt értékeli, a társadalom alapjának pedig az egyének kulturálisan és történelmileg meghatározott közösségét, azaz a nemzetet tekinti.

Eszmetörténeti és emiatt talán túlzottan is filozófikusnak tűnő megközelítésem oka, hogy október 23-án az 1956-os forradalmunk és szabadságharcunk mellett egy másik, kerek évfordulóra is emlékezünk, a Magyar Köztársaság 1989-es kikiáltásának napjára, a közép-európai térségben 1989-90 folyamán lezajlott rendszerváltás 30. évfordulójára. Meggyőződésünk és történelmi tény, hogy a rendszerváltáshoz, a vasfüggöny leomlásához a közép-európai térségben végbement más történelmi események, úgymint az 1968-as prágai tavasz, Karol Wojtillának, a későbbi Szent II. János Pálnak az 1978-ban, részben a kommunizmus elleni küzdelem szimbólumaként is értékelhető pápává választása, vagy a lengyel Szolidaritás mozgalom mellett az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc eseményei is jelentősen hozzájárultak. Az 1989-es magyar rendszerváltás célkitűzései között nem csak a ránk oktrojált kommunista rendszertől való megszabadulás, hanem az újraegyesülő Európába történő visszaintegrálódás is szerepelt immár egy olyan önálló és szabad nemzetként, amelyik büszkén képviselte és képviseli saját történelmi hagyományait, antik és zsidó-keresztény alapokon nyugvó kulturális és szellemi örökségét.

Hölgyeim és uraim, kedves barátaim,

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc, valamint az 1989-es rendszerváltás évfordulójáról Magyarország madridi nagykövetségént emlékezhetek meg, hiszen a spanyol nép annak idején kiemelt figyelemmel kísérte mindkét eseményt. A ma esti rendezvényünk keretében megtekinthető (roll-up) kiállítás a spanyol nép 1956-os eseményekre adott támogató reakcióit illusztrálja. Ez a spanyol nép részéről érkező szolidaritás és segítség adományok és élelmiszersegélyek felajánlásától kezdve a forradalom leverése következtében árván maradt magyar gyerekek befogadásának szándékában is megvalósult. És ahogy Magyarországon is kiemelt érdeklődéssel

figyeltük a demokráciába való spanyol átmenetet, úgy spanyol részről is éreztük a figyelmet a rendszerváltás következtében demokratizálódó közép-európai térség, benne Magyarország sorsának alakulása iránt.

A rendszerváltást követően Spanyolország és Magyarország kormánya között egyre szorosabbá vált a kapcsolat, amint azt Josep Borrell külügyminiszter budapesti látogatása is megerősítette. Élénkülés figyelhető meg a gazdasági kapcsolatok terén, spanyol cégek bővülő számban ruháznak be Magyarországon, s egyre több spanyol turista látogat el Budapestre. A politikai, gazdasági kapcsolatokon túl kulturális téren is megfigyelhető ez az egyre élénkülő együttműködés, legyen szó intézmények közötti megállapodásokról, vagy a spanyol nyelvű oktatás növekvő magyarországi térnyeréséről.

A kultúra területén maradva beszédemet az emberiség közös és egyetemes nyelvén, a zene segítségével zárnám. Nagykövetség fontos feladatomnak tekintem a magyar kultúra terjesztésén belül azt is, hogy teret adjunk a fiatal magyar művészek tehetségének nemzetközi bemutatásához. Ennek jegyében örömmel mutatom be Önöknek a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Bartók Béla Gyakorló Szakgimnáziumának végzős zenész növendékeit, akik az ünnephez kapcsolódó darabokat adnak elő. És ahogyan hallgatjuk Bartók Béla zenéjét, képzeljük el, hogy a pesti srácok ugyanennyi idősen szálltak szembe az elnyomó kommunista rezsimmel egy szál fegyverrel.

1956-os forradalom és szabadságharc 63., s az 1989-es rendszerváltás és a vasfüggöny lebontásának 30. évfordulóján ezzel a rövid, a fiatal tehetségeink által adott koncerttel kívánjuk megkezdeni a „30 éve szabadon” című rendezvénysorozatunkat, melynek következő állomására holnap este fél hétkor kerül sor, amikor is a Goethe Institut-ban Németország madridi nagykövetével

együtt nyitjuk meg azt a filmvetítést és beszélgetést, ahol egy tavalyi német film, a Néma forradalom bemutatásával emlékezünk meg arról, milyen hullámai voltak a kisemberek és a kisdíjak szintjén az 56-os magyarországi eseményeknek, s kaphatunk művészi betekintést a film által abba a történelmi helyzetbe, amikor egy nép kiáltása igenis eljutott az áhított Nyugathoz, s első morzsája volt annak a kovásznak, ami 1989-re ért be az egész volt kommunista világban.

Végül engedjék meg, hogy a „30 éve szabadon” rendezvénysorozat nyitányaként idézzem Önöknek a nemrégiben elhunyt volt francia köztársasági elnöknek, Jacques Chiracnak az ünnepünk kapcsán 2006-ban írott gondolatát:

„Mindannyian emlékezetünkben őrizzük a magyar népnek a szabadságért, de egyben a mi szabadságunkért is hozott áldozatát. A remény sosem hal meg, ha a szabadság szenvedélye fűti; azé a szabadságé, amely a Francia Köztársaság jelmondatának első helyén szerepel, és amelyről tudom, hogy olya drága a magyar nemzet szívének.”

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.